

Názvy miest a rastliny

Odvodzovanie názvov miest od mien rastlín

Cieľ: Preskúmať miestne názvy a pochopiť, aké je sociohistorické pozadie súvisiace s pomenovaním miest podľa názvov rastlín, ktoré na týchto miestach rástli alebo stále rastú.

Tento projekt môže veľmi dobre fungovať ako doplnok dejepisu alebo lokálnej geografie. Uvádzame niekoľko prípadov britskej etymológie spojenej s rastlinami:

- Lim- Lind- Lin-: tieto koncovky indikujú prítomnosť lipy, ktorá je napríklad v nemčine známa ako linden. U nás napríklad Limbach (Linden bach – lipový potok).
- Názvy podľa iných stromov – napr. Dubová, Javorník, Bukovina atď.
- Vřba: obec Vřbnica, Vřbové, Vřbová nad Váhom
- Ruža alebo trne: Ružindol, Trnovec nad Váhom
- Dubový porast, známy ako dúbava: Dúbavka, Dúbavica, Dúbavy
- Názvy podľa orechov: Lieskovec, Orešany

Názvy miest podľa rastlín

Pagaštan Anny Frankovej – Symbol nádeje

Židovské prepojenie

Cieľ: Pochopiť, prečo bol strom gaštanu pre Annu Frankovú takú dôležitý a pokúsiť sa pouvažovať, či má nejaké miesto aj v našom živote.

Oblúbený strom Anny Frankovej, ktorý spomínala aj vo svojom denníku, bol pagaštan konský vysadený v centre Amsterdamu. Mala naň výhľad z okna a predstavoval pre ňu symbol nádeje. Počas prejavu v roku 1968 sa Otto Frank podelil o svoje pocity, ktoré nadobudol pri prvom čítaní Anninho denníku: *“Ako som len mohol vedieť, koľko pre Annu znamenala taká jednoduchá vec ako vidieť kúsok belasej oblohy, na nej poletujúce čajky a aký dôležitý pre ňu bol gaštan za oknom, hoci nikdy neprejavila veľký záujem o prírodu? Napriek tomu po nej túžila ako vták zatvorený v klietke. Len myšlienka na slobodu, ktorú poskytuje príroda, ju utešovala. Všetky tieto pocity si ale nechávala pre seba.”*

Aktivity:

Porozprávajte sa o Anninom spojení s prírodou a prostredníctvom príbehu sa pokúste vcítiť do jej života v čase skrývania. Pozrite sa zo školského okna. Nachádza sa v dohľade strom, ktorý vás zaujal? Napíšte krátky opis alebo denníkový záznam, v ktorom sa podelíte o svoje pocity.

Prehľad botanikov a vedcov

Vedkyne a ich historický kontext

Cieľ: Zoznámiť sa so životom a prácou slávnych vedkýň a vedcov (medzi nimi s Darwinom) a pochopiť ich odkaz v danom i dnešnom historickom kontexte.

Viac informácií nájdete v Hravých učebných materiáloch VEDA: Slávne vedkyne a botanici.

Odporúčame zistiť viac o živote a diele nasledujúcich žien:

- Marianne North (1830-1890)
- Beatrix Potter (1866-1943)
- Janaki Ammal (1897-1984)
- Mary Agnes Chase (1869-1963)

Botaničky

Úctyhodné stromy: Chronológia

Čo videli počas svojej existencie?

Cieľ: Porozumieť, akého veku sa stromy dozývajú a vytvoriť časovú linku života prastarého stromu. Na dohľadanie príbehov o starých stromoch poslúži internet.

Aktivity:

V areáli školy alebo v blízkom okolí nájdite zopár stromov, o ktorých predpokladáte, že sú veľmi staré. Niektoré druhy sa dozývajú naozaj úctyhodného veku – napríklad duby môžu rásť aj viac než 1000 rokov. Iné, ako napríklad brezy, žijú oveľa kratšie. Svoje tipy si overte určením veku stromov.

- Nájdite najstarší strom a porovnajte miestne podmienky, napr. klímu, s podmienkami miesta, kde preukázateľne rastú najstaršie stromy na svete (použite internet).
- Vytvorte časovú líniu historických udalostí, ktoré sa udiali počas života stromu. Postupujte od dneška smerom do minulosti.

Ďalšie učebné materiály:

- Hravé učebné materiály MATEMATIKA: Odhad
- Dokumenty o rastlinách Pappus – Jaseň, Dub, Lipa, Pagaštan konský
- Hravé učebné materiály SČÍTANOSŤ: Interview so stromom

